

Περιεχόμενα Συναντήσεων

1^η συνάντηση (Δευτέρα, 05/04/2021):

1. Παρουσίαση βασικών αρχών δημιουργίας ταινίας
2. Δημιουργία σεναρίου από ομάδες εκπαιδευτικών
3. Δημιουργία εικονογραφημένου σεναρίου σε ομάδες

2^η συνάντηση (Δευτέρα, 12/04/2021):

1. Δραματοποίηση σεναρίου σε ομάδες
2. Γυρίσματα ταινίας μικρού μήκους σε ομάδες
3. Μεταφορά αρχείων γυρισμάτων στον Η/Υ σε ομάδες

3^η συνάντηση (Δευτέρα, 19/04/2021):

1. Παρουσίαση βασικών αρχών μοντάζ
2. Μοντάζ ταινιών σε ομάδες
3. Παρουσίαση ταινιών στην ολομέλεια και συζήτηση μεταξύ θεατών και δημιουργών τους

Χρήσιμα είδη ταινιών στην εκπαίδευση

- τρέιλερ
- **ταινία μυθοπλασίας μικρού μήκους**
- ταινία κινουμένων σχεδίων μικρού μήκους
- ντοκιμαντέρ μικρού μήκους
- διευκρινιστικό βίντεο – βίντεο με οδηγίες
- βιντεοπαρουσίαση
- διαφήμιση για την τηλεόραση/το διαδίκτυο
- video clip
- βιντεοσκοπημένη χορογραφία

Εκπαιδευτικά οφέλη

- Ενεργοποίηση πολιτισμικού κεφαλαίου μαθητών/τριών
- Δόμηση ακαδημαϊκού κεφαλαίου μαθητών/τριών
- Καλλιέργεια κριτικής σκέψης μαθητών/τριών
- Καλλιέργεια δημιουργικότητας μαθητών/τριών
- Έκφραση πολυδιάστατης ταυτότητας μαθητών/τριών (πολιτισμική, τοπική, εθνική, κοινωνική, φυλετική, ηλικιακή ταυτότητα)
- Ενίσχυση κινήτρου συμμετοχής μαθητών/τριών
- Ανάπτυξη κινηματογραφικής μεταγλώσσας μαθητών/τριών
- Ανάπτυξη 'μαλακών' δεξιοτήτων και δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα μαθητών/τριών

Διαδικασία δημιουργίας ταινίας

- Σύλληψη της αρχικής ιδέας και χρόνος υλοποίησης (ένα θέμα από το σχολικό βιβλίο, μία διαθεματική ιδέα, ένα επίκαιρο θέμα / βραχυπρόθεσμο ή μακροπρόθεσμο πρότζεκτ στο μάθημα των Αγγλικών, βραχυπρόθεσμο ή μακροπρόθεσμο διαθεματικό ή εξωδιδακτικό πρότζεκτ)
- Χωρισμός μαθητών/τριών σε ομάδες (έρευνας, συγγραφής σεναρίου, δημιουργίας storyboard, σκηνοθεσίας, ηθοποιών, τεχνικών λήψεων -κάμεραμαν, κλακέτα, σκριπτ, ηχολήπτης-, μοντάζ)
- Συλλογή υλικού, αρχειακού υλικού, συνεντεύξεων (προσοχή στα πνευματικά δικαιώματα!)
- Συγγραφή σεναρίου
- Storyboard
- Πρόβες
- Γυρίσματα
- Μοντάζ
- Προβολή και ανατροφοδότηση

Το σενάριο (I)

- Το Σενάριο είναι μία ιστορία ειπωμένη με εικόνες. Με βάση την Ποιητική του Αριστοτέλη, οι ιστορίες με αρχή, μέση και τέλος έχουν **τρίπρακτη δομή**.
- Μία ταινία με τρίπρακτη δομή αποτελείται από τρία μέρη: Στο **Πρώτο Μέρος** σετάρουμε την ιστορία και τους χαρακτήρες. Είναι η **Εισαγωγή**. Το **Δεύτερο Μέρος** που είναι το μεγαλύτερο αποτελεί την **Ανάπτυξη**, δηλαδή την πλοκή. Ξεκινάει με την **Πρώτη Κρίσιμη Σκηνή** και τελειώνει στη **Δεύτερη Κρίσιμη Σκηνή ή Σύγκρουση**, ενώ αμέσως μετά τη Σύγκρουση συναντάμε την **Κορύφωση**. Η Πρώτη Κρίσιμη Σκηνή δίνει ώθηση στην υπόθεση της ταινίας και δένει τους Χαρακτήρες. Η Σύγκρουση είναι πρωτίστως εσωτερική σύγκρουση των χαρακτήρων της ταινίας. Στο **Τρίτο Μέρος** ακολουθεί η **Λύση**, με βάση τον Αριστοτέλη, και επέρχεται η **Κάθαρση**.

Το σενάριο (II)

- Αξίζει να σημειώσουμε ότι μία ταινία μας «κρατάει» όταν έχουμε ενδιαφέρον για το τι θα γίνει παρακάτω. Σε αυτό συμβάλλουν τα **hooks (άγκιστρα)**, τα οποία είναι σεναριακά ευρήματα που προωθούν τη δράση.
- Επίσης, σημαντικά σε μία ταινία είναι **τα θέλω (want)** και **οι ανάγκες (need)** του ήρωα, τα οποία επίσης προωθούν τη δράση.
- Ακόμη, το **υπερκείμενο (hypertext)** που υπάρχει πίσω από την ιστορία (π.χ. η ιστορία μέσω flashbacks, ό,τι προηγήθηκε της κυρίως δράσης) προωθεί την ιστορία και εξηγεί τη δράση του ήρωα/πρωταγωνιστή.

Το σενάριο (III)

- Υπάρχουν τέσσερις τρόποι ανάλυσης του σεναρίου σε σχέση με τον θεατή:

1. ο ήρωας ξέρει – ο θεατής ξέρει
2. ο ήρωας ξέρει – ο θεατής δεν ξέρει
3. ο ήρωας δεν ξέρει – ο θεατής ξέρει
4. ο ήρωας δεν ξέρει – ο θεατής δεν ξέρει

Στον 3ο τρόπο ανάλυσης υπάρχει suspense (αναμονή), οπότε και αγωνία.

Παράδειγμα άσκησης σεναρίου (I)

Σας δίνονται δύο χαρακτήρες, μια τοποθεσία, μια κατάσταση, μια πράξη, ένα αντικείμενο και ένα θέμα. Να δημιουργήσετε μια ιστορία σε 30 λεπτά, συνδυάζοντας τα στοιχεία που τυχαία σας δόθηκαν.

- 2 χαρακτήρες: ένας καλικάτζαρος και μία νεράιδα
- 1 τοποθεσία: η έρημος Σαχάρα
- 1 κατάσταση: έχουν χαθεί και ψάχνουν διέξοδο
- 1 πράξη: ένας τσακωμός
- 1 αντικείμενο: ένα μαγικό ραβδί
- 1 θέμα: η εμπιστοσύνη

Παράδειγμα άσκησης σεναρίου (II)

Τζακ και Ρόουζ: Περιπέτειες στην έρημο

Υπάρχει μια κόντρα για την κυβέρνηση στην Καλικατζαρονεραϊδοχώρα. Ο Τζακ ο καλικάτζαρος ξεκινάει την προεκλογική του εκστρατεία για την προεδρία του συνεδρίου καλικατζάρων στα γύρω χωριά. Η νεράιδα Ρόουζ βρίσκεται ανέμελη στον κήπο της κλινικής και μαζεύει λουλουδάκια, τραγουδώντας χαρωπά. Ξαφνικά, το ραβδί της Ρόουζ κατακυκλά στην κουφάλα μιας βελανιδιάς και εκείνη έντρομη το ακολουθεί, πέφτοντας σε μία μαύρη τρύπα. Ταυτόχρονα, ο Τζακ αναζητώντας περισσότερους ψηφοφόρους, χάνεται σε ένα δάσος που καταλήγει σε μια μυστήρια πόρτα. Ανοίγοντας την πόρτα αντικρίζει κάτι απίστευτο! Βρίσκεται στη Σαχάρα!

Καθώς ο Τζακ εξερευνά την άμμο και τους κάκτους ακούει ένα ουρλιαχτό και βλέπει ένα περίεργο θέαμα: από τον ουρανό, με ιλιγγιώδη ταχύτητα πέφτει κάτι μακρόστενο και μεταλλικό και αμέσως μετά ακολουθεί μια φοβισμένη νεράιδα. Ο Τζακ σπεύδει να τη βοηθήσει. Κανένας απ τους δύο δεν ξέρει πώς βρέθηκε εκεί. Προσπαθεί να χρησιμοποιήσει το μαγικό της ραβδί για να φωνάξει άλλες νεράιδες για βοήθεια όμως...δεν πιάνει σήμα! Ο Τζακ της προτείνει να προσπαθήσουν να βρουν διέξοδο όμως η πόρτα από την οποία ήρθε φαίνεται να έχει εξαφανιστεί. Καθώς ο χρόνος περνάει, ο Τζακ γοητεύεται από την ομορφιά της Ρόουζ και προσπαθεί να τη φλερτάρει...αποτυγχάνοντας...Εκείνη θυμώνει μαζί του, τον χαστουκίζει και τον παρατά! Έτσι χωρίζουν οι δρόμοι τους. Απελπισμένοι, ψάχνοντας τον δρόμο της επιστροφής, συνειδητοποιούν πως απλά κάνουν κύκλους στην έρημο και ξαναβρίσκονται. Αποφασίζουν να συνεργαστούν για μια τελευταία φορά. Τρέχουν γρήγορα σε ένα ψηλό λόφο και ο Τζακ προτείνει στη Ρόουζ να τον εμπιστευτεί και να τον αφήσει να τη σηκώσει. Εκείνη δέχεται, ο Τζακ την κρατάει, εκείνη σηκώνει το ραβδί όσο πιο πολύ μπορεί και πιάνει σήμα! Έτσι έρχονται οι νεράιδες και τους σώζουν. Για να ανταποδώσουν οι καλικάντζαροι την ευγενική αυτή χειρονομία προς τον Τζακ, συμφιλιώνονται με τις Νεράιδες και η Καλικατζαρονεραϊδοχώρα βρίσκει αιώνια ειρήνη. Έτσι, η εμπιστοσύνη βοήθησε τον Τζακ και τη Ρόουζ να μην πεθάνουν στην έρημο!

Παράδειγμα storyboard (I)

Digital Story Storyboard Template

Name: _____

Page: _____

Image Description/Drawing:	Image Description/Drawing:	Image Description/Drawing:
Image Credit:	Image Credit:	Image Credit:
Spoken Text:	Spoken Text:	Spoken Text:
Written Text:	Written Text:	Written Text:
Music/Sounds:	Music/Sounds:	Music/Sounds:
Music/Sound Credit:	Music/Sound Credit:	Music/Sound Credit:

Digital Story Storyboard by Jennifer Richardson Conrad is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 3.0 Unported License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/).

Δωρεάν δείγματα Storyboard: <https://boords.com/storyboard-template>

Ψηφιακά Storyboard:

- <https://www.storyboardthat.com/>
- <https://www.canva.com/create/storyboards/>

Παράδειγμα storyboard (II)

Storyboard: An Example

"CS2C: Fun with Storyboards" by Kenneth Chan

1 Establishing shot of classroom. One student snoring. One sits up in alarm over assignment.

2 Student feels overwhelmed. Voiceover: "I've never done this!" Camera pans slowly to make space.

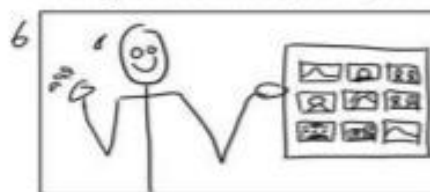
3 Ideas surrounded by blurry thought bubble. Brainstorm may also be video montage surrounded by blurry frame.

4 Moment of clarity. "Aha!" Ding or chimes; lightbulb moment.

5 Working in a dark dorm room. Sounds of clock ticking and pencil scratching on paper.

6 Proudly shows off finished storyboard. Wipes sweat off brow. Victory music. Zoom in on storyboard.

7 Submitting via Coursework. Fade out as if ending.

8 Back to the classroom. Keep as similar as possible to original. "Elaborate on your storyboards!"

9 Back to the drawing board. Looking haggard but determined. Fade out.

ΑΛΦΡΕΝΤ ΧΙΤΣΚΟΚ
ΣΤΗ ΣΚΙΑ
ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΓΙΓΑΝΤΩΝ

Πρωταγωνιστούν:

Κάρι Γκραντ, Έβα Μαρί Σαιντ, Τζέιμς Μέισον, Τζέσι Ρόις Λάντις, Λίο Τζ. Κάρολ

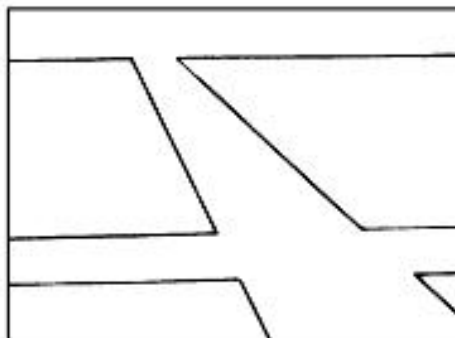
Σενάριο

(Σκηνή 115 / Εξωτερικό / Μέρα / Λεωφόρος 41)

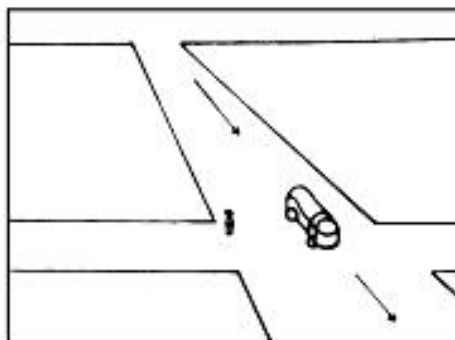
ΛΗΨΗ ΑΠΟ ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΟ

KONTINO ΠΛΟΝΖΕ σε ένα λεωφορείο. Κινούμαστε παράλληλα με αυτό καθώς ταξιδεύει ανατολικά με 70 μίλια την ώρα. Σταδιακά η κάμερα ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΕΤΑΙ από το λεωφορείο και ανεβαίνει ψηλότερα, χωρίς όμως να χάνει το όχημα, που απομακρύνεται και μοιάζει με ένα παιχνιδάκι πάνω στον ατέλειωτο ερημικό δρόμο. Τώρα το λεωφορείο κόβει ταχύτητα. Πλησιάζει σε ένα σταυροδρόμι όπου ένας μικρός δρόμος που έρχεται από το πουθενά, διασταυρώνεται με τον αυτοκινητόδρομο και συνεχίζει για το πουθενά. Το λεωφορείο σταματά. Ένας άνθρωπος κατεβαίνει. Είναι ο Θόρνχιλ, αλλά για μάς είναι μια μικρή φιγούρα. Το λεωφορείο ξεκινά και απομακρύνεται εκτός πλάνου. Τώρα ο Θόρνχιλ στέκεται μόνος δίπλα στο δρόμο – μια μικρή φιγούρα στη μέση του πουθενά.

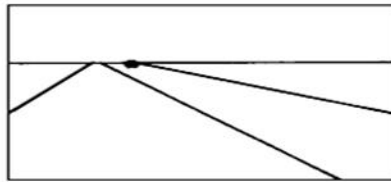
- 1α. ΠΓ, εναέριο: Άδειος δρόμος μέσα σε χωράφια, διασταύρωση. Εδώ είναι προγραμματισμένο το ραντεβού με τον Κάπλαν. Βλέπουμε και ακούμε ένα λεωφορείο να έρχεται και να σταματά.

- 1β. Ο Θόρνχιλ βγαίνει από το λεωφορείο, το οποίο φεύγει. Μένει μόνος.

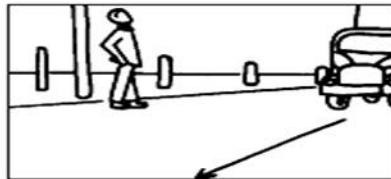
19. **ΠΓ, ΥΠ:** Ένα φορτηγό πλησιάζει. Ο ήχος του δυναμώνει όλο και περισσότερο.

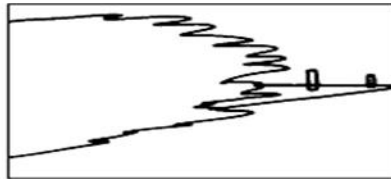
20. **ΜΣ:** Ο Θόρνηχλ παρατηρεί το φορτηγό.

21α. **Γ:** Το φορτηγό τον προσπερνά με ταχύτητα.

21β. Η κάμερα κάνει πανοραμική αριστερά. Το σύννεφο σκόνης έχει καλύψει τον Θόρνηχλ. Σταδιακά εμφανίζεται.

Ο Θόρνηχλ βγάζει ένα μαντήλι και σκουπίζει το πρόσωπό του. Έχει αρχίσει να ιδρώνει. Μπορεί να είναι από τη ζέστη, μπορεί και από νευρικότητα. Ακόμα ένας αμυδρός ΗΧΟΣ, από τα ανατολικά τώρα, ΔΥΝΑΜΩΝΕΙ καθώς ο Θόρνηχλ κοιτά και βλέπει άλλη μια κουκίδα να γίνεται σταδιακά ένα αυτοκίνητο. Ξανά εμφανίζεται προσμονή στο πρόσωπό του. Υπάρχει ξανά η αίσθηση του κινδύνου στην ατμόσφαιρα, καθώς το αμάξι πλησιάζει με μεγάλη ταχύτητα. Και ξανά, το αμάξι ΠΡΟΣΠΕΡΝΑ, ένα σύννεφο σκόνης, το αμάξι απομακρύνεται, ο θόρυβος ΧΑΜΗΛΩΝΕΙ και ΗΣΥΧΙΑ.

Ο Θόρνηχλ σφίγγει τα δόντια του. Ξαναβλέπει το ρολόι του. Βγαίνει στη μέση του δρόμου, σταματά, κοιτά προς τη μια κατεύθυνση, μετά προς την άλλη. Δεν φαίνεται τίποτα. Χαλαρώνει τη γραβάτα του, ξεκουμπώνει το γιακά του πουκαμίσου του, κοιτά δυτικά. Πίσω του, από απόσταση, ΑΚΟΥΓΕΤΑΙ άλλο ένα όχημα να πλησιάζει. Είναι ένα μεγάλο φορτηγό που κατευθύνεται ΠΑΝΩ ΤΟΥ με μεγάλη ταχύτητα. Ο Θόρνηχλ απομακρύνεται από το δρόμο βιαστικά και το φορτηγό περνά. Ο ήχος της μηχανής του ΣΒΗΝΕΙ σταδιακά, και αντικαθίσταται από έναν ΝΕΟ ΗΧΟ, το ΘΟΡΥΒΟ μιας μηχανής ΠΑΛΙΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ.

Γυρίσματα ταινίας (I)

Το Συντακτικό μιας ταινίας αποτελείται από τους εξής όρους:

Το **Πλάνο** αντιστοιχεί με τη λέξη, την μικρότερη μονάδα της ταινίας,
η **Σκηνή** αντιστοιχεί με την πρόταση, καθότι είναι ο συνδυασμός πλάνων και
η **Σεκάνς** με την παράγραφο, αφού πολλές σκηνές κάνουν μία σεκάνς.
Η αλλαγή της σκηνής σηματοδοτείται από την αλλαγή χρόνου και χώρου.

ΠΛΑΝΑ

Τα κυριότερα είδη πλάνων είναι:

το **Πολύ Γενικό**,

το **Γενικό**,

το **Αμερικέν**,

Το **Μεσαίο (Μπούστο)**,

το **Γκρο (Κοντινό)**,

το **Τρε Γκρο (Detail/Λεπτομέρεια)** και

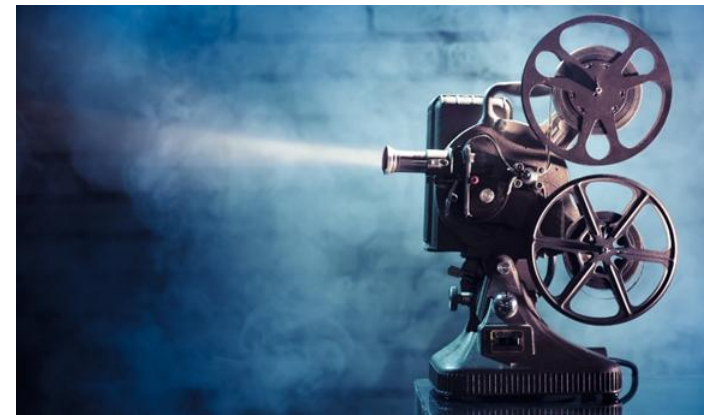
το **Υποκειμενικό** (βλέπουμε αυτό που βλέπει ο πρωταγωνιστής),

το **Πανοραμικό** (πάνω-κάτω ή δεξιά-αριστερά),

το **Πλονζέ** (προς τα κάτω),

το **Κοντρ πλονζέ** (προς τα πάνω),

το **Τράβελινγκ** (η κάμερα κινείται σε ράγες ή χειροκίνητα ή με γερανό και ακολουθεί τη δράση)

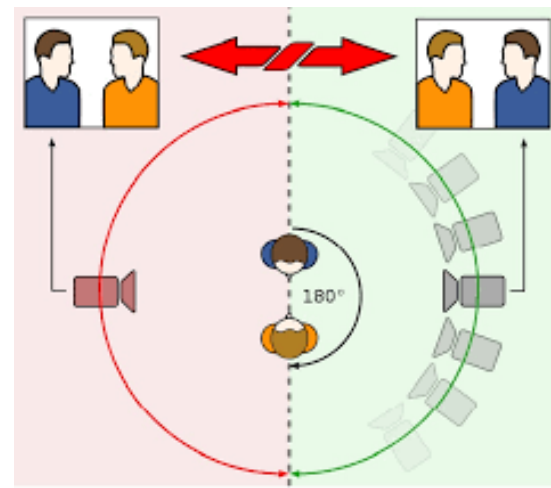

Γυρίσματα ταινίας (II)

Τι είναι ο άξονας;

Η **νοητή γραμμή που ενώνει τα κεφάλια δύο ηθοποιών**. Σχηματίζεται ένα τρίγωνο ανάμεσα στην κάμερα και στους δύο ηθοποιούς. Ο άξονας της νοητής αυτής γραμμής δεν πρέπει να παραβιάζεται, για να μην μπερδεύεται ο θεατής. Αν υπάρξει τέτοια παράβαση, είναι το «πήδημα» του άξονα (π.χ. Godard).

Υπάρχουν 3 δίπολα λήψης πάνω στον άξονα. Επίσης, η κάμερα μπορεί να μετακινείται το λιγότερο κατά 30 μοίρες πάνω στον άξονα για να φαίνεται η κίνηση φυσιολογική. Αλλιώς φαίνεται σαν να έχει κάνει πήδημα η κάμερα (jump cut). Ο ηθοποιός δεν κοιτάει στην κάμερα, αλλά λίγο πιο δεξιά ή αριστερά. Αν την κοιτάει υπάρχει συγκεκριμένος λόγος.

Παράδειγμα εκπαιδευτικής ταινίας

Διαθεματική ταινία μικρού μήκους ανάμεσα στην Ιστορία, τα Μαθηματικά και τα Αγγλικά

Βιντεοπαρουσίαση του σχολείου μας 'Treasure Hunt in Evangeliki' (2020-2021) <https://youtu.be/Cw0UpLKW3fw>

- Φτιάχτηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου Erasmus+ KA229 'Playing Europe' (2020-2022)
- Εφαρμογή του παιχνιδιού «Κυνήγι του Θησαυρού» για εκπαιδευτικούς σκοπούς
- Λόγω του COVID-19, εκτός από τα γυρίσματα, όλα τα άλλα στάδια υλοποιήθηκαν εξ αποστάσεως.

Δημιουργήστε την ταινία σας

Σας δίνονται δύο χαρακτήρες, μια τοποθεσία, μια κατάσταση, μια πράξη, ένα αντικείμενο και ένα θέμα. Με βάση αυτά, γράψτε πρώτα την περίληψη του σεναρίου σας και έπειτα αναπτύξτε το, με σκοπό να δημιουργήσετε μία ταινία μικρού μήκους με εκπαιδευτικό σκοπό διάρκειας περίπου 3'. Δουλέψτε την στα αγγλικά, όσοι είστε συνάδελφοι ΠΕ06.

- 2 χαρακτήρες: 2 φίλοι/φίλες
- 1 τοποθεσία: η Αθήνα του 2021
- 1 κατάσταση: εγκλεισμός λόγω κορωνοϊού
- 1 πράξη: ένα απρόσμενο νέο
- 1 αντικείμενο: ένα εισιτήριο
- 1 θέμα: η ελπίδα

Σημείωση: Δείτε το δείγμα συγγραφής σεναρίου.

Οδηγοί για δημιουργία ταινίας από εκπαιδευτικούς

- Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση, ΥΠΑΙΘ:

<https://i-create.minedu.gov.gr/#sp-seminaria>

- Καρπός: Κέντρο Εκπαιδευτικών Δράσεων και Διαπολιτισμικής Επικοινωνίας:

<https://karposontheweb.org/material/>

- Οδηγός Δημιουργίας Ταινιών σε Σχολεία:

<https://skasiarxeio.wordpress.com/σχολειο-και-κινηματογραφος/δημιουργια-ταινιων-σε-σχολεια/>

Το ποίημα του υπερρεαλιστή ποιητή Ανδρέα Εμπειρικού, γραμμένο στη δεκαετία του 1960, εξυμνεί την τέχνη του κινηματογράφου ως τέχνη διαδοχής εικόνων, από όπου γεννιέται η μαγεία, μια μαγεία ανάλογη με εκείνη της υπερρεαλιστικής ποίησης. Ό,τι συνδέει τις δύο τέχνες συμπυκνώνεται στους τελευταίους έξι στίχους του ποιήματος: η εγγύτητα των δύο τεχνών, ακριβέστερα η εγγύτητα ανάμεσα στο σινεμά και την υπερρεαλιστική ποίηση, έγκειται στην αποκαλυπτική και άμεση αλήθεια των διαδεχόμενων εικόνων τους και όχι στο νόημα που ο θεατής ή ο αναγνώστης μπορεί να αποδώσει σε αυτή τη διαδοχή.

Τα μυστικά του σινεμά
Είναι σαν της ποιήσεως την μαγεία
Είναι σαν ποταμός που ρέει
Εικόν εικόν και άλλες εικόνες
Κ' αίφνης — διακοπή
Cut!
Cut!
Coupez!
(Παρών και ο clackman κάθε τόσο)
Κ' έπειτα πάλι ο ποταμός
Κ' έπειτα πάλι εικόνες
Και ουδέποτε χάνεται ο ειρμός
Όχι στο νόημα μα στη μαγεία
Όσο και αν ρέουν τα καρρέ
Βωβού ή ομιλούντος
Σαν ποταμός που ρέει
Ή σαν κορδέλλα που εκτυλίσσεται
Φθάνει να ρέη η κάθε εικόνα
Με άκραν συνέπειαν στον εαυτόν της
Φθάνη να ζει πλήρη ζωή η κάθε μια
Τα μυστικά του σινεμά
Δεν είναι στο νόημα μα στην αλήθεια που έχουν
Τα ορατά οράματα κινούμενα μπροστά μας
Παράλογα ή λογικά
Τα μυστικά του σινεμά
Είναι και αυτά εικόνες.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

earnaouti@gmail.com